

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘

เอกสารหมายเลข ๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๐) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ นโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จึงได้จัดทำแผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ซึ่งเป็นแผนระยะปานกลางที่ระบุทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กลุ่ม/หน่วยและสถานศึกษาในสังกัด ควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการในระยะ ๕ ปี โดยใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน รวมถึงการจัดทำ แผนปฏิบัติการ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้นโยบายการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จึงดำเนินการทบทวน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ เพื่อให้การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่น ก้าวทันโลก ยุคใหม่ ตอบสนองต่อทัศนคติในสังคม และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชนในปัจจุบันและ อนาคต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ขอขอบคุณคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) คณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา และคณะทำงานทุกท่านที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกองค์กร (SWOT) และทบทวนแผนฯ แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ และหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ฉบับนี้ จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนสามารถต่อยอดพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่จะส่งเสริมการพัฒนาประเทศ และ สังคมไทยคงอยู่ได้อย่างสงบสุขต่อไปในอนาคต ตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่าประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

กฎหมาย แผน นโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง.....	๒
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๒
แนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคต.....	๘
พระบรมราโชบายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา.....	๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไป

ภารกิจของหน่วยงาน	๑๐
พื้นที่และอาณาเขต	๑๕
โครงสร้างการบริหาร	๑๖
สรุปประเด็นสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	๑๗

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์.....	๒๑
พันธกิจ.....	๒๑
เป้าประสงค์.....	๒๑
กลยุทธ์.....	๒๒
ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย.....	๒๒

ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ.....	๓๑
เงื่อนไขความสำเร็จ.....	๓๒
ภาคผนวก.....	๓๓
คณะทำงาน.....	๕๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ประกอบกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อสิทธิโอกาสในการได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของผู้เรียน ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ได้กำหนดนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี เป็นการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) (ถ้ามี) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.๓) หรือเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในทิศทางดังกล่าว

นอกจากนี้ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการบรรลุผลตามเป้าหมาย และการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง และแผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งรวมถึงแผนระยะ ๕ ปี และแผนรายปีของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับทิศทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประเทศไทยจะได้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และสถานศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

กฎหมาย แผน นโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกฎหมาย แผน นโยบายสำคัญ ที่เกี่ยวข้อง แสดงดังในภาพต่อไปนี้

กฎหมาย	แผนสำคัญ	นโยบายสำคัญ
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 - พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - คำสั่ง คสช. ที่ 28/2559 เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย	- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) - แผนการปฏิรูปประเทศ และฉบับปรับปรุง (ร่าง)แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) (ร่าง)นโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566-2570) - แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 - แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2564-2570	- นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 - นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ภาพ ๑ : กฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยรายละเอียดการของกฎหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับนี้ ได้มีประมวลการวิเคราะห์ไว้ในภาคผนวก ข

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

สถานการณ์โครงสร้างประชากรในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีสัดส่วนผู้สูงอายุเกินร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศ และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ และคาดว่าจะมีสัดส่วนร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ในปี พ.ศ. ๒๕๗๖^๑ ตามผลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยในข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ระดับปานกลาง (Medium Fertility Assumption) ของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดประมาณประชากรจังหวัดเพชรบูรณ์กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากจำนวนประชากรผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ในระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้^๒

ตาราง ๑ : การคาดประมาณประชากรจังหวัดเพชรบูรณ์ (จำแนกกลุ่มอายุ) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ปี พ.ศ. กลุ่มอายุ	๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐	
	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ
๐ - ๕๙ ปี	๖๕๗,๔๙๓	๗๔.๑๒	๔๕,๕๖๑	๗๓.๒๑	๓๓,๓๕๒	๗๒.๒๗	๒๑,๗๑๖	๗๑.๔๐	๑๑๐,๓๙๘	๗๔.๑๒
๖๐ ปีขึ้นไป	๒๙,๖๑๔	๕.๘๘	๓๖,๒๘๙	๒๖.๗๙	๔๓,๐๕๖	๒๗.๗๓	๒๔๙,๐๔๔	๘.๖๐	๒๕๔,๔๘๖	๒๕.๘๘
รวม	๘๘๗,๑๐๗	๑๐๐	๘๘๑,๘๕๐	๑๐๐	๘๗๖,๔๐๘	๑๐๐	๗๐,๗๖๐	๑๐๐	๖๔,๘๘๔	๑๐๐

^๑ จาก ภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่ และภาพรวมปี 2563, โดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563, น.27

^๒ จาก รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 - 2583 (ฉบับปรับปรุง), 2562, น.210, สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2565 จาก [http://social.nesdc.go.th/social/Portals/0/Documents/รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย%20พ.ศ.202553%20-%202583%20\(ฉบับ_2315.pdf](http://social.nesdc.go.th/social/Portals/0/Documents/รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย%20พ.ศ.202553%20-%202583%20(ฉบับ_2315.pdf)

ซึ่งภาวะประชากรสูงอายุดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีอายุยืนมากขึ้น ประกอบกับการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง^๑ ส่งผลให้ประชากรวัยเด็กหรือประชากรวัยเรียน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น กล่าวคือ วัยแรงงานต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงวัยเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องเตรียมกำลังคนให้มีสมรรถนะเพื่อสร้างผลิตภาพ (Productivity) ที่สูงขึ้น การจัดการศึกษาจึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลต่อการศึกษาระดับพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไปโดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะทำให้เข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์จำลอง^๒ ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ที่จะศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต^๓

การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยประชากรวัยเรียนส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มประชากร Generation Z หรือ Gen Z (ผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๕๓) ที่ดำเนินชีวิตประจำวันพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะทำให้สามารถเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เช่น ระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile Learning) การเรียนรู้ในระยะเวลาสั้น ๆ ที่มีเนื้อหากระชับและตรงประเด็น (Micro-Learning) การเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ (Video-Based Learning) และการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยเกม (Gamification) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น จึงมีช่องทางในการแสวงหาความรู้ที่เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น^๔ เมื่อพิจารณาจากสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชนอายุ ๖ ปีขึ้นไปของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ จะเห็นได้ว่า อัตราการเข้าถึงและการใช้อินเทอร์เน็ตของประเทศไทยมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา ๕ ปี รายละเอียดดังภาพต่อไปนี้^๕

¹ จาก “ประชากรสูงอายุไทย : ปัจจุบันและอนาคต,” เอกสารประมวลสถิติด้านสังคม 1/2558, 2559, โดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, น.2

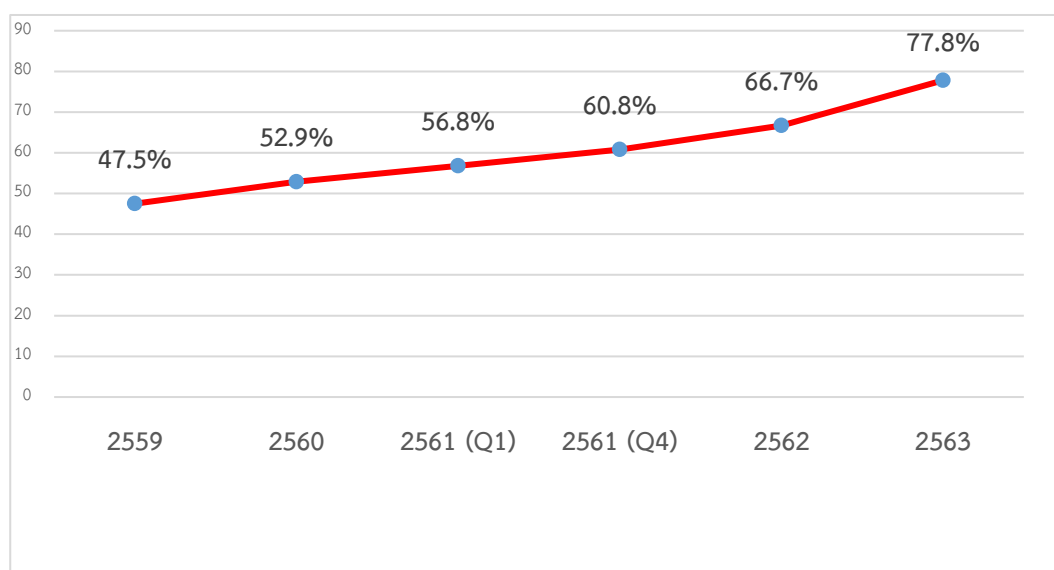
² จาก “แนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลระดับขั้น” โดย สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ ศิริทิพย์ กุลจิตรศรี โกวิท จันทะपालะ, 2563, *Journal of Modern Learning Development*, 5(3), น.253-257

³ จาก *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*, โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.4

⁴ จาก Lifelong Learning Focus ของสถาบันอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2564, น.53

⁵ จาก สรุปผลที่สำคัญ สำนวนกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564, น.3

สถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

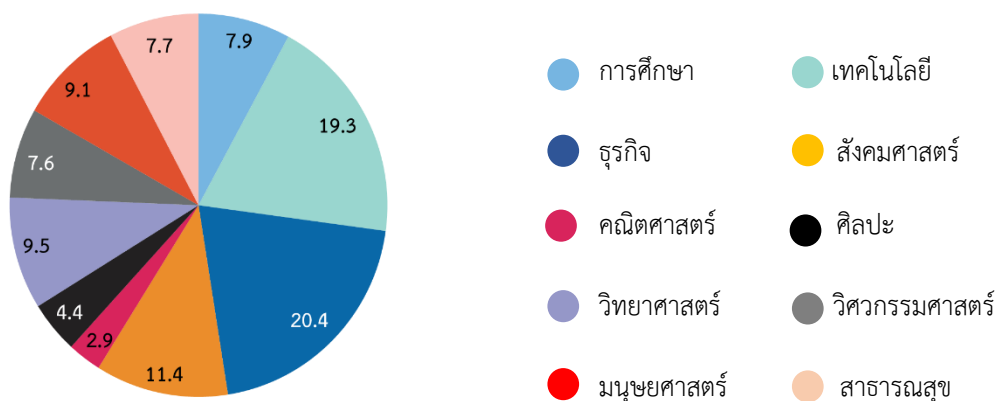
ที่มา : สรุปผลที่สำคัญ สํารวจการมีกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓

ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๔, น.๓

นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยียังทำให้การเรียนรู้ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ในระบบห้องเรียนแบบเดิมเท่านั้น เพราะ ได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้มีมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนสำคัญในการเริ่มต้นการใช้ระบบการเรียนออนไลน์ โดยเฉพาะ Massive Open Online Course หรือ MOOC เป็นบริการบทเรียนออนไลน์แบบเปิดที่ให้บริการฟรีเป็นส่วนใหญ่ โดยในประเทศไทยมีโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) เป็นผู้เริ่มใช้งานแพลตฟอร์ม Thai MOOC ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้แบบตลาดวิชาออนไลน์ที่ได้สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำมาช่วยพัฒนาหลักสูตร และมุ่งเน้นการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มคนขนาดใหญ่แบบเสรีในการเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ โดยสามารถรองรับผู้เรียนได้จำนวนมาก และสามารถเรียนรู้ระยะทางไกลผ่านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเนื้อหายังเป็นเนื้อหาแบบเปิดที่ไม่ว่าบุคคลใดก็สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ กว่า ๕๙๘ แห่ง ที่มีรายวิชากว่า ๖๓๑ รายวิชา จำแนกเป็นหมวดหมู่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๕) ได้ดังนี้^๑ ๑) การศึกษาและการฝึกอบรม จำนวน ๗๕ รายวิชา ๒) อาหารและโภชนาการ จำนวน ๙ รายวิชา ๓) คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑๖ รายวิชา ๔) คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี จำนวน ๑๒๐ รายวิชา ๕) ทักษะชีวิตและการพัฒนาตนเอง จำนวน ๖๔ รายวิชา ๖) ธุรกิจและการบริหารจัดการ จำนวน ๑๒๐ รายวิชา ๗) ภาษาและการสื่อสาร จำนวน ๔๒ รายวิชา ๘) วิศวกรรมและสถาปัตยกรรม จำนวน ๒๒ รายวิชา ๙) ศิลปวัฒนธรรมและศาสนา จำนวน ๓๐ รายวิชา ๑๐) สังคม การเมืองการปกครอง จำนวน ๒๘ รายวิชา ๑๑) สุขภาพและการแพทย์ จำนวน ๕๕ รายวิชา ๑๒) เกษตรและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒๗ รายวิชา ๑๓) อื่น ๆ จำนวน ๒๓ รายวิชา โดยมีอัตราการลงทะเบียนรายวิชาธุรกิจมากที่สุด ที่ร้อยละ ๒๐.๔ รายวิชาเทคโนโลยีเป็นอันดับที่สอง ร้อยละ ๑๙.๓ และรายวิชาสังคมศาสตร์เป็นอันดับที่ ๓ ร้อยละ ๑๑.๔ รายละเอียดดังภาพต่อไปนี้

¹ จาก Thai MOOC สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2565 จาก https://thaimooc.org/course?f%5B0%5D=course_category_taxonomy%3A375

อัตราการลงเรียนหลักสูตร MOOC (แบ่งตามรายวิชา)

ที่มา : The Report by class central อ้างถึงใน Lifelong Learning Focus ของสถาบันอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), ๒๕๖๔, น.๕๒

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ
การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

สังคม วัฒนธรรม

สหประชาชาติ (United Nations : UN) ได้คาดการณ์ว่าโลกจะเข้าสู่ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Age Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ ส่วนประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และคาดว่าจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete aged Society) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ทำให้มีสัดส่วนประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กำลังแรงงานในตลาดแรงงานลดลงจนส่งผลให้เกิดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติมากขึ้น นำไปสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งภายในและระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้รูปแบบของสังคมไทยปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural Society) นอกจากนี้ อัตราการเกิดที่ลดลงของประชากรไทย โดยเฉพาะกลุ่มประชากร Generation Y หรือ Gen Y ที่มีสุขภาพดีและอยู่ในวัยที่เหมาะสมต่อการสร้างครอบครัวมีอัตราการให้กำเนิดลดลง เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดที่มีความต้องการจะเป็นครอบครัวเดียว โดยการใช้ชีวิตคนเดียว ด้วยการมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและสามารถพึ่งพาตัวเองได้ อีกทั้ง การที่คนในสังคมมีพฤติกรรมเสพติดสมาร์ตโฟน ทำให้ขาดความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ต่อความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง และการเกิดความสับสนในตัวเอง ที่มีทั้งตัวตนที่แท้จริง กับตัวตนเสมือนในโลกออนไลน์ เกิดเป็นสังคมก้มหน้า (Social Ignorance)^๑ ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องวางแผนในการรองรับผลกระทบจากประชากรวัยเรียนที่ลดลง รวมถึงการวางพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและสมรรถนะสูง เพิ่มเติมทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการพัฒนาการศึกษา เพื่อลดอัตราการพึ่งพิง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ^๒

¹ จาก เกลิมพงษ์ จันทร์สุชา, 2559, พฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟนกับสังคมก้มหน้า: กรณีศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้

² จาก แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565, น.50 - 51

เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาการลงทุนและการค้าระหว่างประเทศเป็นสัดส่วนสูง^๑ ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อตลาดแรงงานและตลาดการศึกษา เนื่องจากการกำหนดลักษณะของแรงงานที่ต้องการ อาทิ เศรษฐกิจใหม่ จะแข่งขันกันด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนา ดังนั้น การศึกษาต้องพัฒนาคนให้มีทักษะ ที่สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุน เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า และเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ต้องลดการกีดกันการแข่งขันเท่านั้น ยังต้องแข่งขันกันด้วยสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยแรงงานที่มีฝีมือ มีทักษะ ความสามารถที่หลากหลาย เช่น ความรู้ด้านเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ การบริหาร ฯลฯ ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั่วโลก ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ที่จะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต สู่การมีงานทำในสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป

ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ในปี ๒๕๖๕ จะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๒.๗ - ๓.๒ โดยมีปัจจัยสนับสนุนมาจากการปรับตัวที่ดีขึ้นของการบริโภค จากภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งออกสินค้าจะขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่หนี้สินครัวเรือนจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงตามความกังวลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ยังคงมีความรุนแรง รวมถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัว จึงทำให้รายได้ครัวเรือนยังไม่กลับสู่ภาวะปกติ ส่งผลให้ผู้บริโภคมีความกังวลและชะลอการก่อหนี้ อย่างไรก็ตาม หนี้สินครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ยังอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งมีผลกระทบมาจากภาระค่าครองชีพที่อาจกดดันให้ครัวเรือนมีความต้องการสินเชื่อมากขึ้น และอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต^๒

สิ่งแวดล้อม

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมระดับโลก พบว่า อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น พื้นที่น้ำแข็งในทะเลอาร์กติกลดลงในระดับต่ำสุด และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศมีความเข้มข้นสูงขึ้น เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงขึ้นทั่วโลก เช่น การเกิดคลื่นความร้อน อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง และการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมลพิษทางน้ำที่เพิ่มขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น เป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วโลก ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก โดยประเทศต่าง ๆ ได้ใช้มาตรการเข้มงวดในการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนออกจากบ้านน้อยลง และการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ในขณะที่การใช้วัสดุที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเพิ่มขึ้น รวมถึงขยะมูลฝอยติดเชื้อมีปริมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากการสวมใส่หน้ากากอนามัยและการใช้ชุดตรวจหาเชื้อโควิด ๑๙ ทั้งนี้ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย มีทิศทางการพัฒนาไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยการดำเนินงานตามอนุสัญญาและข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

¹ จาก “เศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทยหลังโควิด” โดยธนาคารแห่งประเทศไทย, สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2564 จาก https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256303_CoverStory.aspx

² จาก ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สองของปี 2565 และแนวโน้มปี 2565 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, น.7 - 9, สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2565 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=12810&filename=QGDP_report

และสิ่งแวดล้อมด้านการเงินการคลัง รวมถึงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่นำไปบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๙ ของงบประมาณทั้งหมด^๑

สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีโรคติดต่ออุบัติใหม่ปรากฏขึ้นมากมาย สำหรับประเทศไทยมีการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่อยู่เป็นระยะ ๆ เช่น โรคซาร์ส (SARS) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด เอ H๑N๑ และปัจจุบัน คือ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease ๒๐๑๙ : COVID-๑๙) และโรคฝีดาษลิง (Monkeypox) ซึ่งโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน โดยทำให้เกิดการปรับตัวในการดำเนินชีวิตในรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ได้แก่ การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การลดความเสี่ยงจากการชุมนุม หรืออยู่ในสถานที่สาธารณะกับผู้อื่นเป็นจำนวนมาก การปฏิบัติงาน ณ ที่พักอาศัย (Work from Home) การสวมใส่หน้ากากอนามัย การใช้แอลกอฮอล์ในการทำมาหาอยู่อย่างเป็นประจำ การออกกำลังกายและการทำประกันสุขภาพจะมีแนวโน้มมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ การประชุมทางไกลผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ การทำงานจากที่พำนักอาศัยและการซื้อ-ขายสินค้าในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ สำหรับในด้านการศึกษามีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบเรียนออนไลน์ การสอนทางไกล การใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน การเกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาช่องทางการเรียนรู้แบบใหม่ สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ชั่วคราวเพื่อแก้ปัญหาในช่วงเวลาวิกฤต^๒

นอกจากนี้ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำส่งผลกระทบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ที่นักเรียนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ถ้าหากมีระบบการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในกลุ่มนักเรียน ฉะนั้น หากมีการระบาดในกลุ่มนักเรียนขึ้น จะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู ผู้ปกครอง รวมถึงผู้สูงอายุที่สามารถติดเชื้อจากกลุ่มนักเรียนได้^๓ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพด้านสาธารณสุขให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเติบโตเป็นทรัพยากรของชาติในอนาคต จึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาภายใต้แนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) ได้แก่ ๑) การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) เพื่อรับมือกับการระบาดของโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ^๔

จากการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ข้างต้น นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังส่งผลถึงการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งศึกษา ปรับเปลี่ยนและพัฒนา รูปแบบ แนวทางและมาตรการในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

¹ จาก รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2564 ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2565, น.12-13

² จาก แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565, น.49 - 50

³ จาก คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2563, น.3

⁴ จาก แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2565 จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2021/01/แผนแม่บทเฉพาะกิจ-ในราชกิจจานุเบกษา.pdf>, น.13 - 14

แนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคต

สังคมโลกในศตวรรษที่ ๒๑ มีความแตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยี และทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วและสะดวก มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองระหว่างภูมิภาค ประเทศ สังคมและชุมชน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้ และข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาอย่างเป็นพลวัต แนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคตจึงควรมีทักษะ และคุณลักษณะ ดังนี้

ทักษะที่จำเป็นของประชากรในศตวรรษที่ ๒๑

ในโลกแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะสำคัญที่เด็กและเยาวชนควรมี คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ ๓Rs และ ๘Cs^๑ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ๓Rs ได้แก่ อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetic)
- ๘Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และมีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม และระเบียบวินัย (Compassion) ทักษะทั้งหมดที่ได้กล่าวมา เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในยุคการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ ๒๑ เป็นอย่างมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ในอดีต เพื่อส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คุณลักษณะ ค่านิยมร่วม ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education , DOE Thailand) โดยมีค่านิยมร่วม ได้แก่ ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค มีคุณธรรมที่เป็นลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม และ ๓ คุณลักษณะที่คาดหวัง หลังสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสืบทอดอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของ ความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่า ให้กับตนเอง และสังคม ๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทย และพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ และได้จำแนกผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ดังนี้

¹ จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.16

² จาก มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561.

ตาราง ๒ : ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐)

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้าน และสมดุล สนใจเรียนรู้ และกำกับตัวเองให้	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัย และสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ ในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมาย และทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างสภาวะ และสร้างงาน ที่เหมาะสมกับช่วงวัย	ชี้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรอบรู้ และรู้ทัน การเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสภาวะ คุณภาพชีวิตและอาชีพ
ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางเทคโนโลยี ดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศ และดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหา การคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ นำความคิดสู่การสร้างผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนการคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถ เป็นผู้ประกอบการได้
พลเมืองที่เข้มแข็ง		แยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่นและประเทศ	เชื่อมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจในความเป็นไทยและพลเมืองอาเซียน	เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญทางจริยธรรมและเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน

พระบรมราโชบายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระบรมราโชบายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน^๑ ดังนี้

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่ดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งชั่ว และช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีความภูมิใจในที่สุด และต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน ครอบครัว-สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

¹ จากพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก https://op.chandra.ac.th/plan/images/pdf/plan_law%20R10.pdf

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไป

ภารกิจของหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีภารกิจในการบริหารจัดการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๗ พร้อมกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

(๒) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

(๓) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๗) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

(๙) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๑๐) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ด้านการศึกษา

(๑๑) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มอำนวยการ

(๒) กลุ่มนโยบายและแผน

(๓) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (๔) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- (๕) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- (๖) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๗) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- (๘) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- (๙) หน่วยตรวจสอบภายใน

ข้อ ๗ ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - (ก) ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ
 - (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
 - (ง) จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร
 - (จ) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร
 - (ฉ) ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
 - (ช) ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
 - (ซ) ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ
 - (ฌ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีใช้

งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

(ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- (๒) กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

(ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

(ค) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน

(ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(ค) ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(จ) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน

(ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี

(ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ

(ง) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

(จ) ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ และงานบริหารสินทรัพย์

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

(ข) ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ

(ค) วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ง) ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(จ) จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ

(ฉ) จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

(ช) ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ

(ซ) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๖) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง

(ข) ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน

(ค) ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไป ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

(ง) ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศ หรือต่างประเทศ

(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๗) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

(ค) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและการ ประเมินผลการศึกษา

(ง) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(จ) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา

(ช) ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(ซ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือ ได้รับมอบหมาย

(๘) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

(ข) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(ค) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น

(ง) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับ นโยบาย และมาตรฐานการศึกษา

(จ) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(ฉ) ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

(ช) ส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ซ) ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาไรใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไขและ คัดกรองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ฅ) ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

(ญ) ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

(ฎ) ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ฏ) ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

(ฐ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ ได้รับมอบหมาย

(๙) หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน

(ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับ ผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

- (ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง
- (ง) ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ

ที่ได้รับมอบหมาย

และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) ของข้อ ๖ แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

“(๑๐) กลุ่มกฎหมายและคดี”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) ของข้อ ๗ แห่งประกาศกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

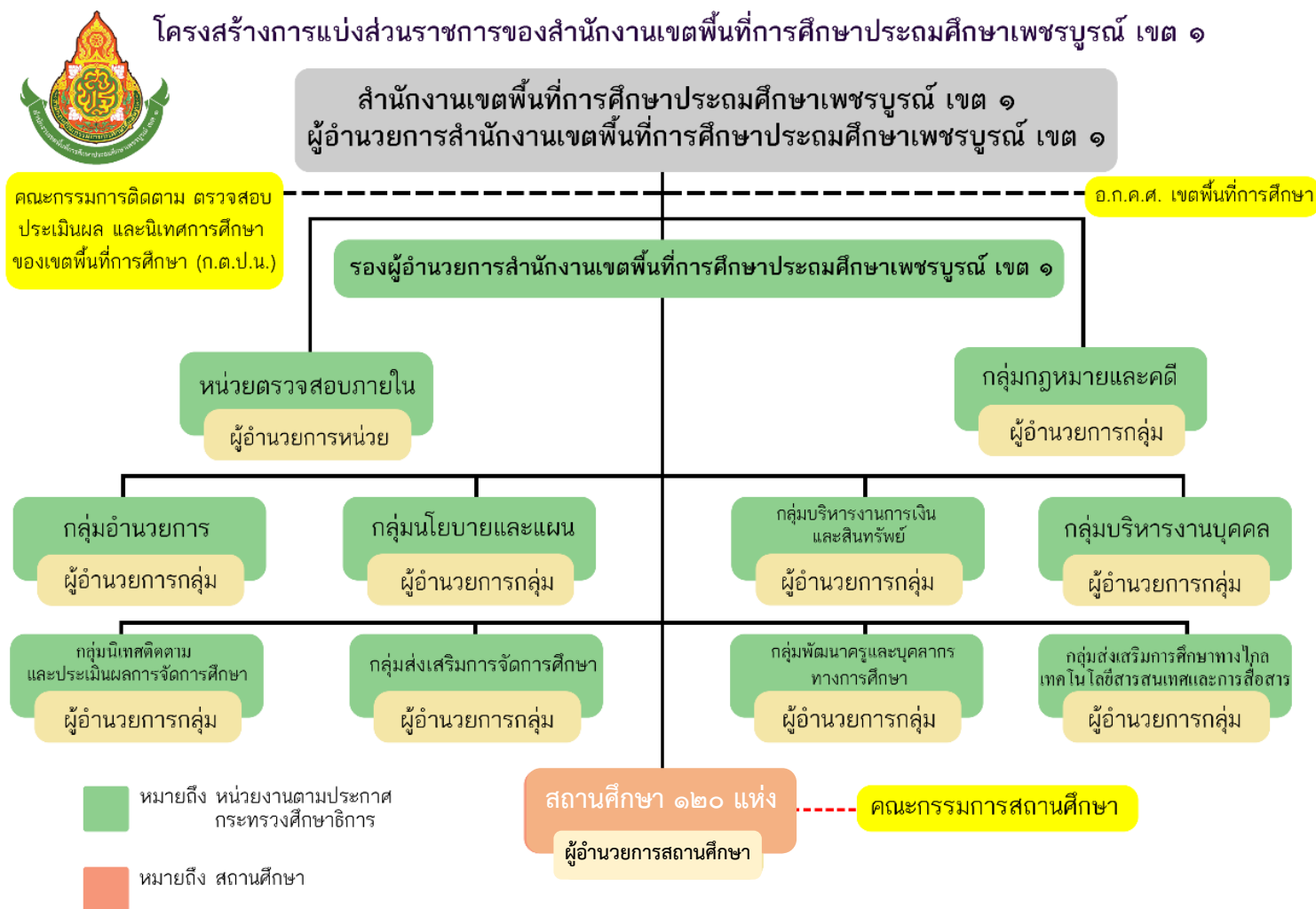
(๑๐) กลุ่มกฎหมายและคดี ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (ก) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย
- (ข) ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
- (ค) ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
- (ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
- (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์
- (ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
- (ช) ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่นๆ ของรัฐ
- (ซ) ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (ณ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานกฎหมายและงาน

คดีของรัฐ

(ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”

โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน

สรุปประเด็นสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

สพ.เพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกองค์กร โดยใช้หลักการ SWOT Analysis พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีจุดแข็งในด้านโครงสร้างการบริหารและการมีส่วนร่วมจากภาคต่าง ๆ ที่สามารถช่วยพัฒนาการศึกษาได้ แต่ยังมีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุง เช่น การประสานงานระหว่างหน่วยงาน คุณภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานการณ์การศึกษาปัจจุบันมีทั้งโอกาสและอุปสรรคที่สามารถส่งผลต่อการพัฒนาอย่างมีนัยยะ โดยมีโอกาสจากการสนับสนุนทางการเงินและนโยบายจากภาครัฐและเอกชน การให้ความสำคัญกับการศึกษาจากสังคม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานที่ดีที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอน ในขณะที่อุปสรรคที่ต้องเผชิญ คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่อาจทำให้การปฏิรูปการศึกษาไม่ต่อเนื่อง, ความขาดแคลนทรัพยากรการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก, และปัญหาทางสังคม เช่น ความด้อยโอกาสของผู้เรียน และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการและการสนับสนุนอย่างเชื่อมโยงเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ และครอบคลุมทุกกลุ่มประชากรอย่างเท่าเทียมกัน รายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

๑. โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับภารกิจและเป็นไปตามความเหมาะสม ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามภารกิจอย่างชัดเจน
๓. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๔. การบริหารแบบเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน สนับสนุนการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความคล่องตัว สร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล บริหารงานทั่วไป และขับเคลื่อนงานนโยบายการศึกษา
๕. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาชาติ บริบท และตามความต้องการของท้องถิ่น
๖. โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่มีผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด ได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนโดย สพ. โดยมอบหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพและอยู่ใกล้เคียงรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อกำกับ ดูแลการบริหารงานทั้ง ๔ ด้าน
๗. มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้
๘. มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีการบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นระบบ
๙. มีการบริหารจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๑๐. การติดต่อสื่อสารกับสถานศึกษาทุกแห่ง ใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (My Office), Line, เว็บไซต์ และระบบอื่น ๆ อย่างหลากหลาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
๑๑. การให้บริการทางการศึกษาครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
๑๒. ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการทางการศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
๑๓. ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นและมีงานทำ

๑๔. มีคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ
๑๕. มีระบบการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (BRSS)
๑๖. มีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการงบประมาณให้มีความประหยัด คัดค้าน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ
๑๗. การพัฒนาระบบการเบิกจ่ายเงินที่ทันสมัยโดยระบบ GFMS ทำให้เบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
๑๘. การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี
๑๙. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความมุ่งมั่น มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒๐. บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานตามภารกิจ สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพ
๒๑. บุคลากรมีความสามัคคี มีน้ำใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส ให้บริการและทำงานเป็นทีม
๒๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในระเบียบวินัยของราชการ เป็นแบบอย่างที่ดี
๒๓. การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน
๒๔. สถานศึกษานำสื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น
๒๕. สถานศึกษามีสื่อ ICT ทำให้นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้เต็มศักยภาพของตนเอง
๒๖. มีความพร้อมด้านสถานที่ การบริหารจัดการ และการบริการที่ดี

จุดอ่อน (Weakness)

๑. หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ขาดการประสานงานและบูรณาการการจัดการศึกษาร่วมกันอย่างเป็นระบบ
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและจากการประเมิน O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ชั้น ป.๖ และ ม.๓ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นอัตราจ้างยังไม่มี ความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ
๔. ครูผู้สอนที่ต้องปฏิบัติงานด้านอื่นที่นอกเหนือจากการสอน ขาดความรู้ ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๕. วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อเทคโนโลยีการศึกษาบางรายการเสื่อมสภาพการใช้งาน ไม่สามารถบำรุงรักษาให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ
๖. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับการสนับสนุนการทำงานมีสภาพที่ไม่เอื้อต่อการทำงานในปัจจุบัน
๗. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
๘. การขับเคลื่อนและการความพร้อมสำหรับ PISA เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)

๑. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
๒. ประชาชนนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพระบรมราโชบายด้านการศึกษาฯ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ส่งผลให้มีการสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้น
๓. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย ทำให้เกิดสภาพคล่องในด้านงบประมาณ มีเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน ส่งผลให้ผู้ปกครองมีรายได้มากขึ้น
๔. มีทุนเสมอภาค (โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข) และทุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย บรรเทาอุปสรรคการมาเรียน และป้องกันการหลุดจากระบบการศึกษา

๕. ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญต่อการศึกษาศึกษาโดยการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาในการจัดการศึกษา พัฒนาครู บุคลากร และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
 ๖. ประชาชนให้ความสำคัญทางด้านการศึกษา ทำให้อัตราการเข้าเรียนและเรียนต่ออยู่ในระดับสูง
 ๗. เป็นสังคมที่เห็นคุณค่า เห็นประโยชน์ของการศึกษา ส่งผลให้มีการสนับสนุนการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นต้น
 ๘. ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทั่วถึง และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล ความรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย
 ๙. ภาครัฐและเอกชน เข้ามาส่งเสริมการพัฒนาด้านเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และบุคลากรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้อย่างทั่วถึง
 ๑๐. จังหวัดเพชรบูรณ์ มีเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงาม มีแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่สนับสนุนการจัดการศึกษา
 ๑๑. รัฐธรรมนูญ และกฎหมายทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต
 ๑๒. รัฐนาระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์ มีความเสมอภาค และได้รับความเป็นธรรม
 ๑๓. การกระจายอำนาจและการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษามีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น
- อุปสรรค (Threats)

๑. การเปลี่ยนแปลงนโยบาย โครงสร้างการจัดการศึกษาของรัฐ ส่งผลให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ
๒. ผู้เรียนส่วนมากเป็นผู้ด้อยโอกาส
๓. โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากและขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาที่จะสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
๔. นักเรียนที่ครอบครัวยากจน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการศึกษาไม่เพียงพอ
๕. ประชากรมีรายได้ไม่สมดุลกับค่าครองชีพ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต
๖. การจัดสรรงบประมาณ (อาหารกลางวัน) จากหน่วยงาน อบต. บางแห่งล่าช้า ส่งผลต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา
๗. การเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมบริโภคนิยมตามยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เด็กนักเรียนและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
๘. อัตราการเกิดของประชากรลดลง ทำให้ประชากรวัยเรียนมีแนวโน้มลดลง รวมถึงผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในเมือง ทำให้โรงเรียนในท้องถิ่นมีจำนวนนักเรียนลดลง ส่งผลให้มีสถานศึกษาขนาดเล็กเพิ่มขึ้น
๙. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์ที่รองรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก
๑๐. เด็กและเยาวชน ขาดวิจรณ์ญาณในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งผลให้ขาดภูมิคุ้มกันในตัวเอง มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และมีแนวโน้มให้เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์สูงขึ้น และผู้ปกครองขาดความรู้ ทักษะความสามารถในการแนะนำ
๑๑. บางพื้นที่ในเขตบริการการศึกษาเป็นพื้นที่เสี่ยง เยาวชนเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย
๑๒. การออกกฎหมายทางการศึกษาในบางประเด็นไม่ชัดเจน เหมาะสม ทำให้การบริหารจัดการขาดความคล่องตัว ส่งผลให้การกำหนดทิศทางการศึกษาไม่ชัดเจน
๑๓. หลักเกณฑ์ในการจัดสรรบุคลากรในสถานศึกษา และนโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐ ส่งผลให้สถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายสนับสนุนการจัดการศึกษาการจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดบางครั้งล่าช้า ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ

จากกฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผน แนวโน้มสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปลี่ยนไป หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้น้อยที่สุด ตอบสนองต่อแนวโน้มสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อหล่อหลอมเด็กและเยาวชน ได้รับโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นเพียงพอจะเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่จะต้องสามารถสร้างผลิตภาพสูงต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคต และเพื่อให้การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายที่เป็นเอกภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ซึ่งมีภารกิจ ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความทันสมัย ปรับเปลี่ยนและตอบสนองนโยบาย ของหน่วยงานที่กำกับดูแลและรัฐบาล จึงเห็นควรทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ซึ่งจะนำเสนอในส่วนต่อไป

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

ผู้เรียนคุณภาพ องค์กรมาตรฐาน สร้างคนดี มีความสุข

๒. พันธกิจ

๒.๑. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๓. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๒.๔. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ

๒.๕. พัฒนาศถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals :SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๓. เป้าประสงค์

๓.๑. ผู้เรียนทุกคนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๓.๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เหมาะสมตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ

๓.๓. ผู้เรียนทุกคนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

๓.๔. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

๓.๕. สถานศึกษาทุกแห่ง มีระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย และจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งมีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

๔. กลยุทธ์

- ๔.๑. เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน
- ๔.๒. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- ๔.๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
- ๔.๔. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาภาคบังคับ
๒. เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
๓. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
๔. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	(ร่าง) ค่าเป้าหมายใหม่				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑	๑. อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (Net enrollment rate) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ร้อยละ	๗๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
๒	๒. ร้อยละของผู้เรียนที่เป็นผู้พิการผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงบริการทางการศึกษา และพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความจำเป็น	ร้อยละ	๙๐	๙๐	๙๐	๙๕	๑๐๐
๓	๓. อัตราการเข้าเรียนสุทธิของผู้เรียนปฐมวัย	ร้อยละ	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐
๔	๔. ร้อยละของนักเรียนยากจนที่ผ่านการคัดกรองตามหลักเกณฑ์การคัดกรองปัจจัยพื้นฐาน นักเรียนยากจนได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน	ร้อยละ	๒๐	๒๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
● การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน		
๑	ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และระดมทรัพยากรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สพท. / รร.
๒	ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคน ทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ	สพท. / รร.

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓	สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ	สพท.
● ดูแล ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน		
๔	จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	สพท. / รร.
๕	สร้างการศึกษาทางเลือกและการศึกษาตลอดชีวิต ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบางในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และมีพื้นฐานการประกอบอาชีพหรือทักษะอาชีพอย่างเท่าเทียม	สพท. / รร.
๖	ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ และเกิดการบูรณาการอย่างยั่งยืน	สพท. / รร.
● เพิ่มโอกาสการเข้าถึงสถานศึกษาที่มีคุณภาพทุกพื้นที่		
๗	พัฒนาโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรวัยเรียน และผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ	สพท. / รร.

โครงการสำคัญ/กิจกรรมสำคัญ

- ไม่ระบุ

กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. เด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีพัฒนาการสมวัย
๒. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ
๓. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๔. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู
๕. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมีระบบการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	(ร่าง) ค่าเป้าหมายใหม่				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑	๕. ร้อยละของนักเรียนปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๙๗	๙๘	๑๐๐
๒	๖. ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ	๙๐	๙๐	๙๘	๙๙	๑๐๐
๓	๗. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๙๕	๙๘	๑๐๐
๔	๘. ร้อยละของสถานศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการเตรียมความพร้อม (ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์) ในการประเมินระดับนานาชาติตามโครงการ PISA)	ร้อยละ	๖๕	๗๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๕	๙. ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญา	ร้อยละ	๓๐	๓๕	๕๐	๖๐	๗๐
๖	๑๐. ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการคัดกรองเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล	ร้อยละ	๓๐	๓๕	๕๐	๖๐	๗๐
๗	๑๑. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	ร้อยละ	๖๐	๗๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๘	๑๒. ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน	ร้อยละ	๓	๓	๓	๓	๓

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	(ร่าง) ค่าเป้าหมายใหม่				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	(O-NET) ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา						
๙	๑๓. ร้อยละของครูสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาได้รับการพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	๕๐	๕๕	๙๕	๙๕	๑๐๐
๑๐	๑๔. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ร้อยละ	๖๐	๗๐	๗๐	๘๐	๙๐

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
● คุณภาพผู้เรียน		
๑	จัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	สพท. / รร.
๒	ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้า-เจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ	สพท. / รร.
๓	พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมีเครื่องมือคัดกรอง /สำรวจแวว /วัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่างทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	สพท. / รร.
๔	จัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ	สพท. / รร.

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๕	พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ	สพท. / รร.
๖	ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning	สพท. / รร.
๗	ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน	สพท. / รร.
๘	ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	สพท. / รร.
● คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา		
๙	ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น	สพท. รร.
๑๐	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู	สพท. รร.
๑๑	พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ Intensive Training การอบรมแบบออนไลน์ (Online Training) การอบรมแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง(e-learning) เป็นต้น	สพท.
● หลักสูตรและอื่น ๆ		
๑๒	พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	สพท. / รร.
๑๓	พัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน	สพท. / รร.
๑๔	บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพและการประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน	สพท. / รร.

โครงการสำคัญ/กิจกรรมสำคัญ

- ไม่ระบุ

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีระบบการจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาะอัตรากำลังและงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
๕. โรงเรียนคุณภาพได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพ ที่เหมาะสมกับบริบท

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	(ร่าง) ค่าเป้าหมายใหม่				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑	๑๕. ร้อยละสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เป็นดิจิทัล	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๒	๑๖. ร้อยละของสถานศึกษานำร่องโรงเรียนคุณภาพ ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๓	๑๗. ร้อยละของสถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA online	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๙๕	๑๐๐	๑๐๐
๔	๑๘. ร้อยละของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ใช้ระบบเชื่อมโยงข้อมูลในระบบแบบ Real Time	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๙๕	๑๐๐	๑๐๐
๕	๑๙. ร้อยละของโครงการของหน่วยงานในสังกัด สพฐ. ที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามค่าเป้าหมายแผนย่อย	ร้อยละ	๑๐	๒๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๖	๒๐. จำนวนกระบวนการงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีระบบบริหารจัดการที่เป็นดิจิทัล	กระบวนการงาน	๔	๔	๕	๕	๕

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
● สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ		
๑	พัฒนาระบบสารสนเทศในหน่วยงานให้มีระบบข้อมูลจัดการและรายงาน (ปพ. Online/ระบบรายงานผลต่อ พระราชบัญญัติอำนาจความสะดวก/พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล/ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	สพท. / รร.
๒	สร้าง พัฒนาและส่งเสริมการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษาพื้นฐานที่ดีสำหรับสถานศึกษาให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระงานครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงานและการจัดเก็บข้อมูล	สพท. / รร.
● สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท		
๓	เสริมสร้างขวัญกำลังใจในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร	สพท. / รร.
๔	พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สพท.
● สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท		
๕	ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัด เพื่อบูรณาการการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน	สพท. / รร.
๖	ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร	สพท. / รร.
๗	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ	สพท. / รร.
๘	พัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพ ยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และมัธยมศึกษา	สพท. / รร.

โครงการสำคัญ/กิจกรรมสำคัญ

- ไม่ระบุ

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม ๙ รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM ๒.๕ การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์

๒. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

๓. สถานศึกษา จัดระบบและพัฒนาระบบความปลอดภัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. สถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	(ร่าง) ค่าเป้าหมายใหม่				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑	๒๑. ร้อยละของผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไป	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๒	๒๒. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๓	๒๓. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีแผน/มาตรการในการจัดการภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำรองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๔	๒๔. ร้อยละของครู บุคลากรทางการศึกษาดำเนินการตามแนวทางในการจัดการภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบให้สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	ร้อยละ	๘๐	-	-	-	-

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	สนับสนุน พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไปได้อย่างถูกต้อง	สพท. / รร.
๒	พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทั้ง ๙ รูปแบบ และพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเปิดให้มีช่องทางการร้องเรียนหรือแจ้งเหตุให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู เพื่อสื่อสารกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง รวมถึงการใช้ Big Data และแอปพลิเคชันในการเฝ้าระวังเชิงรุก เพื่อสามารถคาดการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การซักซ้อมในการรับมือกับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนอาจต้องเผชิญ และส่งเสริมการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งหน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานภายนอก ให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยได้อย่างทันทั่วถึง	สพท. / รร.
๓	พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการ สนับสนุนหรือประสานการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้อาคารเรียน อาคารประกอบของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริม และประสานการสนับสนุนบุคลากรด้านจิตวิทยา และบุคลากรด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา	สพท. / รร.
๔	ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ให้มีทักษะในการป้องกันและปรับตัว	สพท.
๕	จัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ (Safety Awareness) หรือการซักซ้อมในการรับมือกับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ (Safety Action) ที่ผู้เรียนอาจต้องเผชิญ และมีแผน/มาตรการในการรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดขึ้นได้ในวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย	สพท.

โครงการสำคัญ/กิจกรรมสำคัญ

- ไม่ระบุ

ส่วนที่ ๔

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองความเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และเพื่อให้การบริหารแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแนวทางในการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ ในความเป็นมาและความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ กับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและแผนที่สำคัญอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

๒. เน้นย้ำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ให้เห็นความสำคัญในการพิจารณาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย แผน และกรอบแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา

๓. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย มาตรการและโครงการที่เป็นรูปธรรม สำหรับดำเนินการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๔. กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มหน่วยและส่วนที่เกี่ยวข้องตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับนี้ ได้กำหนดเป้าหมายภาพรวมและตัวชี้วัดปลายทางในปี ๒๕๗๐ มีจำนวนตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษาในสังกัด สามารถนำไปกำหนดแผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนให้เหมาะสมในแต่ละปี และสามารถนำแนวทางพัฒนาที่กำหนดไว้ ไปเลือกปรับใช้ตามบริบทของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุค่าเป้าหมายภายในปี ๒๕๗๐ ต่อไป

เงื่อนไขความสำเร็จ

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

๑. ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่มีจุดอ่อนหรืออุปสรรค ให้ลดหรือหมดไป
๒. ดำเนินการความต่อเนื่องด้านนโยบายทุกระดับ
๓. หน่วยงานทุกระดับมีแผนและกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และกำหนดเวลาที่เหมาะสม
๔. การได้รับการสนับสนุนทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมภารกิจ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนทรัพยากรดังกล่าว
๕. การดำเนินการของหน่วยงานทุกระดับเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้หน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ การติดตาม การประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ของงานและการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผ่านระบบการติดตาม ประเมินผลที่ทันสมัย โดยการใช้เทคโนโลยี
๖. การสร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบทั้งหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน องค์กรอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนและขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีผู้รับผิดชอบการสร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจน
๗. กลุ่ม/หน่วย และผู้รับผิดชอบในทุกระดับในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ดำเนินการตามบทบาท ดังนี้
 - ๗.๑ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติราชการหรือแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าว
 - ๗.๒ กลุ่ม/หน่วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ และสถานศึกษาในสังกัด นำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ไปพิจารณาจัดทำหรือปรับเปลี่ยนแผนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนนิเทศก์การศึกษา เป็นต้น
 - ๗.๓ สถานศึกษา นำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ไปพิจารณาจัดทำหรือปรับเปลี่ยนแผนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนอื่นๆ ที่สอดคล้องกับแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

ภาคผนวก

**รายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

ที่	รหัสโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนในเมือง		
๑	๖๗๐๑๐๐๔๘	อนุบาลเพชรบูรณ์
๒	๖๗๐๑๐๐๔๔	เมืองเพชรบูรณ์
๓	๖๗๐๑๐๐๔๕	บ้านสะเดียง
๔	๖๗๐๑๐๐๖๐	บ้านป่าแดง
๕	๖๗๐๑๐๐๖๒	บ้านป่าเลา
กลุ่มโรงเรียนท่าพลนาจั่ว		
๑	๖๗๐๑๐๐๒๐	บ้านท่าพล (ท่าพลวิทยาคาร)
๒	๖๗๐๑๐๐๑๖	บ้านอมก
๓	๖๗๐๑๐๐๑๗	บ้านโพธิ์งาม
๔	๖๗๐๑๐๐๒๒	บ้านดง
๕	๖๗๐๑๐๐๒๓	บ้านโพธิ์ทอง
๖	๖๗๐๑๐๐๒๘	บ้านนาจั่ว (เจริญวิทยาคาร)
กลุ่มโรงเรียนห้วยใหญ่		
๑	๖๗๐๑๐๐๘๖	บ้านสะแกงาม
๒	๖๗๐๑๐๐๘๕	บ้านห้วยใหญ่
๓	๖๗๐๑๐๐๘๗	บ้านน้ำเตือ
๔	๖๗๐๑๐๐๘๘	บ้านโป่งหว่า
๕	๖๗๐๑๐๐๘๙	บ้านห้วยแหน
๖	๖๗๐๑๐๐๙๐	บ้านน้ำเตือใต้
กลุ่มโรงเรียนบ้านโคกดงมูลเหล็ก		
๑	๖๗๐๑๐๐๕๑	บ้านโคก
๒	๖๗๐๑๐๐๐๖	บ้านโนนสะอาด
๓	๖๗๐๑๐๐๐๘	บ้านคลองบง
๔	๖๗๐๑๐๐๐๙	บ้านโนนตะแบก
๕	๖๗๐๑๐๐๑๐	บ้านท่ากกताल
๖	๖๗๐๑๐๐๕๓	บ้านกงกะยาง
๗	๖๗๐๑๐๐๔๙	บ้านน้ำเลา
๘	๖๗๐๑๐๐๕๐	บ้านห้วยผักไล่
กลุ่มโรงเรียนเอราวัณตาตหมอก		
๑	๖๗๐๑๐๐๑๑	บ้านวังไค้ง
๒	๖๗๐๑๐๐๑๒	บ้านป่าบง
๓	๖๗๐๑๐๐๑๓	บ้านตะเบาะ
๓	๖๗๐๑๐๐๑๔	บ้านห้วยไคร้

ที่	รหัสโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
๔	๖๗๐๑๐๐๑๕	บ้านเขาขาด
๕	๖๗๐๑๐๐๓๐	บ้านเฉลียงลับ
๖	๖๗๐๑๐๐๓๑	บ้านปากน้ำ
๗	๖๗๐๑๐๐๓๒	บ้านบง
๘	๖๗๐๑๐๐๓๔	บ้านกกไทร
๙	๖๗๐๑๐๐๓๕	บ้านนาป่า
๑๐	๖๗๐๑๐๐๓๖	ตาดหมอกวิทยา
๑๑	๖๗๐๑๐๐๔๑	บ้านบุญนวน
๑๒	๖๗๐๑๐๐๔๒	ชุมชนบ้านน้ำร้อน
๑๓	๖๗๐๑๐๐๔๓	บ้านทุ่งหินปูน
กลุ่มโรงเรียนบ้านโตกนายมขอนแก่นไพร		
๑	๖๗๐๑๐๐๕๖	บ้านโตก
๒	๖๗๐๑๐๐๐๑	บ้านขอนแก่นไพร
๓	๖๗๐๑๐๐๐๔	บ้านสักแห้ง
๔	๖๗๐๑๐๐๓๗	บ้านนายม
๕	๖๗๐๑๐๐๓๘	บ้านขมวด
๖	๖๗๐๑๐๐๓๙	บ้านหัวนา
๗	๖๗๐๑๐๐๔๐	บ้านถ้ำน้ำบึง
๘	๖๗๐๑๐๐๕๕	บ้านวังจาน
๙	๖๗๐๑๐๐๕๗	บ้านโตกใต้
๑๐	๖๗๐๑๐๐๕๘	บ้านพี
๑๑	๖๗๐๑๐๐๕๙	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสงเคราะห์ ๒
กลุ่มโรงเรียนวังชมภู		
๑	๖๗๐๑๐๐๖๙	บ้าน กม.๒
๒	๖๗๐๑๐๐๖๘	บ้านยางหัวลม
๓	๖๗๐๑๐๐๗๐	บ้านยาวิ-หัวยโป่ง
๔	๖๗๐๑๐๐๗๑	บ้านสามแยกวังชมภู
๕	๖๗๐๑๐๐๗๒	บ้านคลองหัวนา
๖	๖๗๐๑๐๐๗๓	บ้านวังทอง
๗	๖๗๐๑๐๐๗๔	บ้านชัยข่อย
กลุ่มโรงเรียนห้วยสะแก-ระวีง		
๑	๖๗๐๑๐๐๘๐	บ้านห้วยสะแก
๒	๖๗๐๑๐๐๖๓	บ้านยางลาด
๓	๖๗๐๑๐๐๖๔	บ้านวังขอนมิตรภาพที่ ๑๓๗
๔	๖๗๐๑๐๐๖๕	บ้านยางกุด
๕	๖๗๐๑๐๐๖๗	บ้านระวีง
๖	๖๗๐๑๐๐๗๙	บ้านชัยมงคล
๗	๖๗๐๑๐๐๘๓	บ้านเนินสง่า
กลุ่มโรงเรียนเพชรชนแดน		

ที่	รหัสโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
๑	๖๗๐๑๐๐๙๘	บ้านชัยเจริญ
๒	๖๗๐๑๐๐๙๕	คลองห้วยนาพัฒนาการ
๓	๖๗๐๑๐๐๙๖	บ้านโคกเจริญ
๔	๖๗๐๑๐๐๙๙	บ้านทรัพย์พุทรา
๕	๖๗๐๑๐๐๙๓	บ้านโป่งตาบ้ำ
๖	๖๗๐๑๐๐๙๔	อนุบาลชนแดน
๗	๖๗๐๑๐๑๓๐	บ้านห้วยงาช้าง
๘	๖๗๐๑๐๑๓๑	บ้านห้วยตูม
๙	๖๗๐๑๐๑๓๕	บ้านน้ำลัด
๑๐	๖๗๐๑๐๑๓๖	บ้านกกจั่น
๑๑	๖๗๐๑๐๑๓๘	บ้านผาทอง
กลุ่มโรงเรียนท่าข้าม		
๑	๖๗๐๑๐๑๒๑	บ้านตะกุดจั่น
๒	๖๗๐๑๐๐๙๑	บ้านศาลาลาย
๓	๖๗๐๑๐๑๑๖	บ้านท่าข้าม
๔	๖๗๐๑๐๑๑๗	บ้านกุฎิพระ
๕	๖๗๐๑๐๑๒๒	บ้านตะกุดเป้า
๖	๖๗๐๑๐๑๒๓	บ้านวังปลาช่อน
๗	๖๗๐๑๐๑๕๐	บ้านคลองปลาหมอ
๘	๖๗๐๑๐๑๕๑	บ้านชัยขลุ้ง
กลุ่มโรงเรียนลาดแค		
๑	๖๗๐๑๐๑๔๖	บ้านหนองใหญ่
๒	๖๗๐๑๐๑๔๐	บ้านลาดแค
๓	๖๗๐๑๐๑๔๑	บ้านโคกยาว
๔	๖๗๐๑๐๑๔๓	ธาราศิริ
๕	๖๗๐๑๐๑๔๔	บ้านโคกหนองจอก
๖	๖๗๐๑๐๑๔๕	ลูกจันทน์ปิยะอุย
๗	๖๗๐๑๐๑๔๗	บ้านถ้ำแก้ว (เตรียมอุดมศึกษา ๑)
๘	๖๗๐๑๐๑๔๘	บ้านดงลาน
๙	๖๗๐๑๐๑๔๙	สายสมร
กลุ่มโรงเรียนดงขุย		
๑	๖๗๐๑๐๑๐๒	บ้านดงขุย (ดงขุยวิทยาคาร)
๒	๖๗๐๑๐๑๐๓	บ้านหนองระมาน
๓	๖๗๐๑๐๑๐๔	บ้านบึงคล้า
๔	๖๗๐๑๐๑๐๕	บ้านดงขุยใต้
๕	๖๗๐๑๐๑๐๗	บ้าน กม.๒๘
๖	๖๗๐๑๐๑๑๑	บ้านเขาสัก
๗	๖๗๐๑๐๑๑๓	บ้านเขาน้อย
๘	๖๗๐๑๐๑๑๔	บ้านโป่งนกแก้ว

ที่	รหัสโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
๙	๖๗๐๑๐๑๑๕	บ้านหนองกลอย
๑๐	๖๗๐๑๐๑๒๔	บ้านกล้วย
๑๑	๖๗๐๑๐๑๒๕	บ้านเขาชะงอก
๑๒	๖๗๐๑๐๑๒๗	บ้านวังรวก
๑๓	๖๗๐๑๐๑๒๘	บ้านเขาคนหา
กลุ่มโรงเรียนเพชรวังโป่ง		
๑	๖๗๐๑๐๑๖๒	บ้านไร่ฝาย
๒	๖๗๐๑๐๑๕๓	บ้านคลองน้ำคั่น
๓	๖๗๐๑๐๑๕๔	บ้านซำเปิบ
๔	๖๗๐๑๐๑๖๑	อนุบาลวังโป่ง
๕	๖๗๐๑๐๑๖๓	บ้านโนนตุม
๖	๖๗๐๑๐๑๖๔	บ้านทางข้าม
๗	๖๗๐๑๐๑๖๕	บ้านวังแช่กลอย
๘	๖๗๐๑๐๑๖๖	บ้านวังศาล
๙	๖๗๐๑๐๑๖๗	บ้านดงลึก
กลุ่มโรงเรียนท้ายดงวังหิน		
๑	๖๗๐๑๐๑๕๘	บ้านวังชะนาง
๒	๖๗๐๑๐๑๕๖	ชุมชนบ้านวังกระดาศเงิน
๓	๖๗๐๑๐๑๖๙	บ้านใหม่วังตะเคียน
๔	๖๗๐๑๐๑๗๒	น้ำอ้อมประชาสรรค์
๕	๖๗๐๑๐๑๗๓	บ้านวังหินซอง
๖	๖๗๐๑๐๑๖๘	บ้านวังหิน

กฎหมาย ระเบียบ แผนที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบัญญัติไว้ใน มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดค่านิยมการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษา และกำหนดในมาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลต่อโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ได้กำหนดนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี เป็นการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) (ถ้ามี) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.๓) หรือเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกัน ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติขึ้นเพื่อให้เห็นกรอบแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจนขึ้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับสองที่จัดทำไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณจะต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) ความมั่นคง ๒) การต่างประเทศ ๓) การพัฒนาการเกษตร ๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๕) การท่องเที่ยว ๖) การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล ๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่ ๙) เศรษฐกิจพิเศษ ๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ๑๓) การสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ๑๔) ศักยภาพการกีฬา ๑๕) พลังทางสังคม ๑๖) เศรษฐกิจฐานราก ๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ ๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยมีแผนแม่บท ที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ๒ แผนแม่บท ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

แผนแม่บทประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้ ๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ ๒) การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย ๓) การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ๔) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ๕) การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนแผนแม่บทดังกล่าว โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีความเกี่ยวข้องกับแผนแม่บทย่อยที่ ๒) และ ๓)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๒) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากกระบวนการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้ ๑) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และ ๒) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการแผนแม่บทดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและปัจจัยภายใต้แผนแม่บทดังกล่าวทุกองค์ประกอบ

แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ เป็นแผนระดับสองที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ โดยการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ

ประกอบด้วย ๑๒ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านเศรษฐกิจ ๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗) ด้านสาธารณสุข ๘) ด้านสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ๙) ด้านสังคม ๑๐) ด้านพลังงาน ๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๑๒) ด้านการศึกษา โดยแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษามีแผนงานเพื่อการปฏิรูป ๕ เรื่อง ได้แก่ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ๔) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ จ. โดยสรุปได้บัญญัติให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครูให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ทั้งนี้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๖๑ กำหนดให้การปฏิรูปตามมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษามีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ การปฏิรูปการศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศเพื่อสนับสนุนการบรรลุตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ในด้านต่างๆ เนื่องด้วยการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ด้านความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม และด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

ปัญหาและความท้าทายที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาของไทยมีความซับซ้อนสูง คุณภาพของการศึกษาน่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง ปัญหาของระบบการศึกษาเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การใช้ทรัพยากรทางการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ การกำกับดูแลและการบริหารจัดการระบบการศึกษาของภาครัฐในด้านธรรมาภิบาลเป็นอุปสรรคสำคัญที่บั่นทอนประสิทธิผลของการนำประเด็นการปฏิรูปการศึกษาสู่การปฏิบัติ รวมถึงบริบทของประเทศและของโลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษาของไทยที่ได้วิเคราะห์ไว้ในข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ ข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในภูมิภาคต่างๆ เวทีทางวิชาการ มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทำให้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษานี้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิรูป ๔ ด้าน ๑) ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา (Enhance quality of education) ๒) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (Reduce disparity in education) ๓) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Leverage excellence and

competitiveness) ๔) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล (Improve Efficiency, agility and good governance) โดยได้กำหนดแผนงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ๗ เรื่อง ๑) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง ๒) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ๓) การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ๔) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ ๕) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๖) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ๗) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง มุ่งเน้นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ๕ กิจกรรม โดยพิจารณาความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งหน่วยงานรับผิดชอบได้ขับเคลื่อนการดำเนินการบางกิจกรรมไปแล้ว โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับเดิมที่กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูปไว้ ๗ เรื่อง ซึ่งมีสถานะบรรลุเป้าหมายประจำปี ๒๕๖๓ ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ๓ เรื่อง และอยู่ในระดับที่มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย ๔ เรื่อง นั้น ได้นำมาดำเนินการต่อเนื่องในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ผ่านกิจกรรม Big Rock จำนวน ๖ เรื่อง และประเด็นปฏิรูป และอีก ๑ เรื่องและประเด็นปฏิรูป เป็นกิจกรรมที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมปฏิรูป ๕ กิจกรรมที่กำหนดใหม่และแผนงานเดิมยังมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมุ่งสู่ความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วย ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ๔) การจัดทำชีวศึกษา ระบบทวิภาคีและระบบอื่นๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทย ออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับสอง ซึ่งเป็นพัฒนาที่จัดทำโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลก รวมถึงมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวที่จะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาประเทศได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนบนเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน และยังเอื้อประโยชน์ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความสำเร็จของแผน เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวังได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๑๓ หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมายเหตุที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมายเหตุที่ ๔

ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมายความว่า ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุน และยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมายความว่า ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก หมายความว่า ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมายความว่า ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน หมายความว่า ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม หมายความว่า ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมายความว่า ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หมายความว่า ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และหมายความว่า ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยหมายความว่าเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด นั่นคือ หมายความว่า ๑๒ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

หมายความว่า ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมายความว่า ๑๒ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นเป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ๒) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นเป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และ ๓) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นเป้าหมาย สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

หมายความว่า ๑๒ มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การพัฒนาคนสำหรับยุคใหม่ โดยการพัฒนาคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยมีเป้าหมายระดับหมวดหมู่ และตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ดัชนีพัฒนาการเด็กสมวัยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๘ ณ สิ้นสุดแผนฯ

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของนักเรียนที่มีสมรรถนะไม่ถึงระดับพื้นฐานของทั้ง ๓ วิชาในแต่ละกลุ่มโรงเรียนลดลงร้อยละ ๘ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

เป้าหมายที่ ๒ กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ ดัชนีความสามารถในการแข่งขันของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Form: WEF) ๖ ด้านทักษะ คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ กลุ่มประชากรอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้ฝึกอบรม ไม่เกินร้อยละ ๕ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

กลยุทธ์การพัฒนา (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี โดยการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ผู้ปกครองและสร้างกลไกประสานความร่วมมือ เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ และดูแลเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ตั้งแต่อายุในครรภ์ - ๖ ปี การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะการดูแลที่เพียงพอ มีจิตวิทยาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สามารถทำงานร่วมกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยตามหลักการพัฒนามองและกระบวนการเรียนรู้แก่เด็ก ควบคู่กับการพัฒนาการด้านร่างกาย สาธารณสุข และโภชนาการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีย่างรอบด้านก่อนเข้าสู่วัยเรียน การยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน และจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นกลไกการพัฒนาเด็กปฐมวัยรายพื้นที่ที่มีคุณภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดูแลปกป้องเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน สติปัญญาสมวัย โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน รวมถึงพัฒนาระบบสารสนเทศได้กรายบุคคลเพื่อการส่งต่อไปยังสถานศึกษา และการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดย การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ การยกระดับการผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การปรับปรุงระบบวัดและประเมินผู้เรียนให้มีความหลากหลายตามสภาพจริง ตลอดจนมีการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ โดย

- ๑) การแก้ไขภาวะการถดถอยของความรู้ในวัยเรียน โดยสถานศึกษาพัฒนาแนวปฏิบัติและระบบสนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และการเรียนรู้ที่บ้านในสถานการณ์ฉุกเฉิน
- ๒) การพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูและผู้ประกอบอาชีพแนะแนวให้สามารถร่วมวางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด
- ๓) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ถึงแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขบนหลักของการเคารพ ความหลากหลายทั้งทางความคิด มุมมองของคนระหว่างรุ่น และอัตลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อการวางอนาคต ในการพัฒนาประเทศร่วมกัน การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีวิตในโรงเรียน และมีแนวปฏิบัติในการคุ้มครอง สวัสดิภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะจากการถูกระงับโดยวิธีรุนแรงทั้งกายวาจา และการกลั่นแกล้ง
- ๔) การปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่บนหลักความเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและดิจิทัลให้มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่
- ๕) การกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาและเพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการจัดการศึกษา โดยปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ที่เอื้อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารด้านการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร รวมทั้งขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน และพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมในการจัดการเรียนรู้ และการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา
- ๖) การส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ โดยพัฒนาระบบเสาะหาและกลไกการบริหารจัดการและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษตามแนวคิดพหุปัญญา อย่างเป็นระบบ อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ฝึกประสบการณ์ทำงานวิจัยในองค์กรชั้นนำ ตลอดจนส่งเสริมการทำงานที่ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ
- ๗) ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายและ

เหมาะสมเฉพาะกลุ่ม ให้เป็นทางเลือกแก่ผู้เรียนเพื่อยุติการออกกลางคัน และพัฒนากลไกสนับสนุนรวมถึงการปรับปรุงระเบียบให้เอื้อต่อภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในการดูแลกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ อาทิ การวางแผนทางให้เอกชนสามารถจัดตั้งสถานฝึกอบรมหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาผู้ต้องคำพิพากษา

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการศึกษาศึกษาฝึกอบรม และร่วมจัดการเรียนรู้ตามโลกสมัยใหม่ที่ครอบคลุมทั้งความสามารถในงาน ทักษะในการใช้ชีวิต สมรรถนะดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวัน และการใช้สิทธิในการเข้าถึงบริการพื้นฐานภาครัฐและสินค้าบริการได้อย่างเท่าทัน การแก้ปัญหา การมีแนวคิดของผู้ประกอบการ รวมถึงความสามารถในการบริหารตัวเอง และการบริหารคนเพื่อนำทักษะของสมาชิกทีมที่หลากหลายมาประสานพลังร่วมกัน ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจ และกลไกการสนับสนุนการฝึกอบรมและร่วมจัดการเรียนรู้ **พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน** ทั้งข้อมูลอุปสงค์ อุปทานของแรงงาน และการเชื่อมโยงกับสมรรถนะตลอดห่วงโซ่การผลิตและห่วงโซ่คุณค่าตามรายอุตสาหกรรมของการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงระบบสมรรถนะกับค่าจ้าง กำหนดมาตรการในการผลิตกำลังคนแบบเร่งด่วน โดยจัดการศึกษารูปแบบจำลอง ในสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านปัญญาประดิษฐ์ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชนโดยเฉพาะผู้ประกอบการ startup สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทุกกลุ่ม ครอบคลุมทุกพื้นที่ เข้าถึงได้ง่ายทั้งพื้นที่กายภาพ และพื้นที่เสมือนจริง **สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง** โดยการสร้างสื่อที่ใช้ภาษาถิ่นเพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาหลักเข้าถึงได้ สื่อทางเลือกสำหรับผู้พิการทางสายตาและผู้พิการทางการได้ยิน รวมถึงสนับสนุนกลุ่มประชากรที่มีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจให้เข้าถึงสื่อในราคาที่เข้าถึงได้ **การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม** ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภททั้งในระบบสายสามัญ สายอาชีพ การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ตั้งแต่มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และนอกระบบ เพื่อสร้างความคล่องตัว และเปิดทางเลือกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ **กำหนดมาตรการจูงใจให้ประชาชนพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต** โดยจัดให้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ การพัฒนาเครดิตการฝึกอบรมสำหรับคนทุกกลุ่ม การจัดสรรสิทธิพิเศษในการเข้ารับบริการฝึกอบรม การเข้าชมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้เอกชนที่ผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา จัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยกำหนดเงื่อนไขการให้ใช้ผลิตภัณฑ์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยจัดหาข้อมูลและส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนทางการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายในอนาคตของตนเอง และสามารถเทียบโอนประสบการณ์ได้ ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้มีความเข้าใจและมีสมรรถนะในการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่มีความต้องการที่ซับซ้อน

นโยบายและแผนแห่งชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป็นแผนระดับที่ ๒ อีกแผนหนึ่ง รองยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง จัดทำเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข ระวังภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่รวมถึงความมั่นคงของมนุษย์และการเสริมสร้างความร่วมมือ ระหว่างประเทศทั้งทวีปเอเชียและพหุภาคี ซึ่ง(ร่าง)นโยบายและแผนแห่งชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เสนอร่างโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และได้กำหนดให้มีหมวดประเด็น ๒ หมวดประเด็น คือ หมวดประเด็นความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วย ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ๒) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ๓) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ๕) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคใต้ ๖) การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง ๗) การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ๘) การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑๐) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์ ๑๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคการก่อการร้าย ๑๒) การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ ๑๓) การบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ และหมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ประกอบด้วย ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑๔) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ๑๕) การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ ๑๖) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ๑๗) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระยะยาว โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทาง การพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน ๕ ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า และมียุทธศาสตร์ ๖ ประการ คือ ๑) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ ๒) การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ๓) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ๔) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ๕) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนด ประเด็นการพัฒนาไว้ ๒๓ ประเด็น มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะ คือ ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้

แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

ช่วงปฐมวัย เป็นช่วงอายุที่ให้ผลของการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดต่อการวางรากฐานของชีวิต คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน เต็มตามศักยภาพ เป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ ซึ่งมียุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๗ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การจัดและให้บริการแก่เด็กปฐมวัย ๒) การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบัน

ครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ๓) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๔) การพัฒนาระบบกลไกการบูรณาการสารสนเทศเด็กปฐมวัยและการนำไปใช้ประโยชน์ ๕) การจัดทำและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการดำเนินการตามกฎหมาย ๖) การวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ๗) การบริหารจัดการ การสร้างกลไกการประสานการดำเนินงานและการติดตามผล โดยภายใต้กลยุทธ์ประกอบด้วยเป้าประสงค์และมาตรการต่างๆ

ผังความเชื่อมโยงของแผนสำคัญต่าง ๆ กับร่างแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ความมั่นคง	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ
แผนแม่บทฯ	๑. ความมั่นคง	๑๑. การพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วง ชีวิต	๑๒. การพัฒนาการเรียนรู้		๑๗. ความเสมอภาคและ หลักประกันทางสังคม	๒๑. การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ
แผนแม่บทย่อย	การป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคง	• การพัฒนาเด็กตั้งแต่ ช่วงการตั้งครรภ์จนถึง ปฐมวัย • การพัฒนาช่วงวัย เรียน/วัยรุ่น	• การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ • การตระหนักรู้ถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย		การคุ้มครองทางสังคมขั้น พื้นฐานและหลักประกันทาง เศรษฐกิจสังคมและสุขภาพ	การป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ
แผนการปฏิรูปประเทศ (ปรับปรุง)	๑๒. ด้านการศึกษา					๑๑. ด้านการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต				หมวดหมู่ที่ ๙ ความยากจนข้ามรุ่นลดลง และความคุ้มครองทางสังคม เหมาะสมเพียงพอ	หมวดหมู่ที่ ๑๓ ภาครัฐสมรรถนะสูง
แผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความ ปลอดภัยจากภัยทุก รูปแบบ	กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑			กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มโอกาสและความเสมอ ภาคทางการศึกษาให้กับ ประชากรวัยเรียนทุกคน	กลยุทธ์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษา

คำนิยามที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ลักษณะพิเศษ

หมายถึง สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สถานศึกษาในเขตพื้นที่ลักษณะพิเศษ (พื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) สถานศึกษาตามโครงการพระราชดำริ สถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

โรงเรียนคุณภาพ

หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการโรงเรียนคุณภาพ โดยพัฒนาต่อยอดจากโครงกาเดิมคือ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ” และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ

ภัยคุกคาม

หมายถึง ภัยคุกคาม จำนวน ๙ รูปแบบ ดังนี้

๑. ภัยยาเสพติด หมายถึง ภัยจากยาหรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ที่เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดเป็นช่วงระยะเวลาสั้น หรือการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกประเภททำให้ร่างกายทรุดโทรมและต้องเพิ่มขนาดการเสพยามากขึ้น และมีผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น สารระเหย ยาไอ กระตอม โคเคน เฮโรอีน แอมเฟตามีน รวมถึงเหล้า บุหรี่ เป็นต้น

๒. ภัยความรุนแรง หมายถึง ภัยที่เกิดจากการใช้กำลังหรือพลังทางกาย การทำร้ายจิตใจ การใช้ถ้อยคำหยาบคาย เพี้ยดยุบาย ค้าทอ ดูหมิ่น เสียดสี ข่มเหง โดยเจตนาต่อตนเองและผู้อื่น หรือการกลั่นแกล้งกันในชั้นเรียน ครูลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ ครูล่วงละเมิดทางเพศนักเรียน การคุกคามให้หวาดกลัว การทำลายหรือริดไถทรัพย์สินสมบัติ กล่าวโทษผู้อื่นทำให้มีสิ่งไม่ดีเกิดขึ้น รวมถึงการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ (Cyber Bullying) โดยใช้อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ อีเมล การส่งข้อความ SMS เพื่อสร้างความเดือดร้อนใจหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่น เป็นต้น

๓. ภัยพิบัติต่าง ๆ หมายถึง ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้นั้นในสังคม ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งประกอบด้วย

๓.๑ อุทกภัย คือ ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลัน มีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน

๓.๒ วาตภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากพายุลมแรง ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง

๓.๓ ภัยหนาว คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากสภาพอากาศที่หนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิลดลงอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ ภัยแล้ง คือ ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน

๓.๕ อัคคีภัย คือ ภัยอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้าที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อลูกกลมไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๓.๖ ธรณีพิบัติภัย คือ ภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา เช่น แผ่นดินไหว หลุมยุบ ดินถล่ม และสึนามิ เป็นต้น ถือเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยาที่เกิดขึ้น

โดยฉับพลัน และรุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บ้านเรือน ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุ

๔. อุบัติเหตุ หมายถึง ภัยจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดและไม่ตั้งใจ โดยไม่มีสิ่งบอกเหตุล่วงหน้าแต่มีสาเหตุและส่งผลกระทบที่เป็นผลเชิงลบ เช่น อุบัติเหตุจากการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน อุบัติเหตุจากการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ อุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ เป็นต้น

๕. โรคอุบัติใหม่ หมายถึง โรคติดเชื้อชนิดใหม่ มีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้นในอนาคต เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น โรคอุบัติซ้ำ หมายถึง โรคติดเชื้อที่เคยแพร่ระบาดในอดีตกลับมาระบาดขึ้นอีก เช่น โรคฉี่หนู โรคไข้เลือดออก และโรคมือ เท้า ปาก เป็นต้น

๖. ฝุ่น PM ๒.๕ หมายถึง ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ที่สามารถแพร่กระจายเข้าสู่ทางเดินหายใจ กระแสเลือด และเข้าสู่อวัยวะอื่นๆ ในร่างกาย โดยตัวฝุ่นเป็นพาหะนำสารอื่นเข้ามาด้วย เช่น แคดเมียม ปรอท และสารก่อมะเร็งอื่นๆ หากได้รับฝุ่น PM ๒.๕ เป็นเวลานาน หรือสะสมในร่างกาย ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง โรคปอดเรื้อรังหรือมะเร็งปอด เป็นต้น

๗. การค้ามนุษย์ หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัยหรือการรับไว้ ซึ่งบุคคลด้วยความมิชอบตามกฎหมาย ด้วยวิธีการขู่เข็ญ การใช้กำลัง การบีบบังคับ การลักพาตัว การฉ้อโกง การหลอกลวง การใช้อำนาจโดยมิชอบ มีการให้ หรือรับเงิน หรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคล รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้การบังคับ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย

๘. การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง การแสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจา เป็นพฤติกรรมที่กระทำอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและข่มขู่ ทำให้เหยื่อเกิดความตกใจ หวาดกลัว เช่น การข่มขู่เหยื่อว่าจะทำอันตรายให้ถึงแก่ชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สิน เป็นต้น

๙. อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง ความผิดที่กระทำขึ้นต่อปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคล ด้วยเหตุ จูงใจทางอาญา มีเจตนาทำให้เหยื่อเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำร้ายร่างกาย หรือจิตใจของเหยื่อทั้งทางตรง ทางอ้อม โดยใช้เครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ (ห้องแชท อีเมล กระดานประกาศ และกลุ่มข่าว) โทรศัพท์เคลื่อนที่ (SMS/MMS) เป็นต้น

คณะทำงาน

๑. คณะที่ปรึกษา

๑.๑	นายไท	พานนท	ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑
๑.๒	นายภพเดช	บุญศรี	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑ และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษา (ก.ต.ป.น.)
๑.๓	นางชนิษฐา	ม่วงศรีจันทร์	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑
๑.๔	นายศุทธา	จักคาม	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑
๑.๕	ผศ.วิษณุพร	อ่อนปุย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาปฐมวัย (ก.ต.ป.น.)
๑.๖	นายสมชาย	เพือกตระกูลชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ก.ต.ป.น.)
๑.๗	นางจิราพร	ภูสีม่วง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวิจัยและประเมินผล (ก.ต.ป.น.)
๑.๘	นายจรัญ	จากยางโทน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (ก.ต.ป.น.)

๒. คณะกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๑	นายไท	พานนท	ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	ประธานกรรมการ
๒.๒	นายศุทธา	จักคาม	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๒.๓	นายภพเดช	บุญศรี	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๒.๔	นางชนิษฐา	ม่วงศรีจันทร์	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๒.๕	นางไมตรี	สำราญรีน	ผอ.กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	กรรมการ
๒.๖	นางอารีย์	คำมาตร	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการ
๒.๗	นางน้อมจิตต์	หนูทอง	ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล และ ผอ.กลุ่มพัฒนาครู- และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการ
๒.๘	นายธงชัย	วงศ์กาอินทร์	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	กรรมการ
๒.๙	นางอรุณศรี	ศรีเมือง	ผอ.กลุ่มอำนวยการ	กรรมการ
๒.๑๐	นางรัศมี	สุวชาติ	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๒.๑๑	นางสาวมาลี	วงศ์คำลือ	ผอ.กลุ่มกฎหมายและคดี	กรรมการ
๒.๑๒	นางทัศน	จันทร์ลา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.กลุ่มส่งเสริม- การศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๒.๑๓	นางนิสา	คำพันธ์	นักทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
๒.๑๔	นายณัฐพงษ์	อิมหิรัญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงขุยใต้	กรรมการ
๒.๑๕	นางทอกาญจน์	กลิ่นจันทร์	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๖	นายฉัตรพงษ์	เพชรบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๗	นางสาวกชนิภา	เกษมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๘	นางสาวสุชานันท์	สายเนตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๙	นางสาวอภิญญา	อาบสา	เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๑	นายไท	พานนันท	ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	ประธานกรรมการ
๓.๒	นายศุทธา	จักคาม	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๓.๓	นายภพเดชา	บุญศรี	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๓.๔	นางชนิษฐา	ม่วงศรีจันทร์	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๓.๕	นางไมตรี	สำราญรัตน์	ผอ.กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	กรรมการ
๓.๖	นางอารีย์	คำมาตร	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการ
๓.๗	นางน้อมจิตต์	หนูทอง	ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล และ ผอ.กลุ่มพัฒนาครู- และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการ
๓.๘	นายธงชัย	วงศ์กาอินทร์	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	กรรมการ
๓.๙	นางอรุณศรี	ศรีเมือง	ผอ.กลุ่มอำนวยการ	กรรมการ
๓.๑๐	นางรัศมี	สุวาชาติ	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๓.๑๑	นางสาวมาลี	วงศ์คำลือ	ผอ.กลุ่มกฎหมายและคดี	กรรมการ
๓.๑๒	นางทัศน	จันทร์ลา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.กลุ่มส่งเสริม- การศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๓.๑๓	นางพิบูลขวัญ	กลิ่นมิ่ง	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๔	นางนิลยา	ทองศรี	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๕	นางสาวสุพัตรา	รัชต์จำรูญ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๖	นางภิญญาพัชญ์	เหมือนโพธิ์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๗	นางสุมาลี	ขจรไพร	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๘	นางสาวลภัสรดา	คำมา	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๑๙	นางจิรฉัตร	คงจีน	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๐	นางวิไลภรณ์	ปิ่นทะวงศ์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๑	นายบวร	บำเรอวงศ์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๒	นางสาวนันทมน	สังข์ทอง	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๓	นายบุญโยม	เกยเลื่อน	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๔	นางสาวสุจินต์	จิรพงษ์อุดม	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๕	นางสาวกฤติญา	อ่อนคล้าย	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๖	นางสาวเปรมยุดา	สายบุญตั้ง	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๗	นางรินรดา	ซึ่งถาวร	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๘	นางสาวมณีนรัตน์	ยศสุริย์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๒๙	นายชวลิต	ตันแก้ว	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๓๐	นางบุษบา	แก้วพิลา	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๓๑	นางศุจิภา	จักคาม	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓.๓๒	นางนิสา	คำพันธ์	นักทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
๓.๓๓	นายมานิตย์	มีตาบุญ	ประธานกลุ่มโรงเรียนในเมือง	กรรมการ
๓.๓๔	นายมงคล	ทองลาด	ประธานกลุ่มโรงเรียนท่าพลนางั่ว	กรรมการ
๓.๓๕	นายอารักษ์	โพธิ์บัติ	ประธานกลุ่มโรงเรียนห้วยใหญ่	กรรมการ
๓.๓๖	นางศศิธร	ดาทอง	ผู้แทนประธานกลุ่มโรงเรียนบ้านโคกตมุลเหล็ก	กรรมการ
๓.๓๗	นายพลวัฒน์	กัลยาประสิทธิ์	ประธานกลุ่มโรงเรียนเอราวัณตาตหมอก	กรรมการ

๓.๓๘ นายอุบล	สินธุเดช	ประธานกลุ่มโรงเรียนบ้านโตกนายมขอนแก่น	กรรมการ
๓.๓๙ นายสันติ	ควาจารย์	ประธานกลุ่มโรงเรียนวังชมภู	กรรมการ
๓.๔๐ นางสาวกัลยาณี	รัตนบุตร	ประธานกลุ่มโรงเรียนห้วยสะแก-ระวี	กรรมการ
๓.๔๑ นายภาคภูมิ	บุญชื่น	ประธานกลุ่มโรงเรียนเพชรชนแดน	กรรมการ
๓.๔๒ นายอำพร	โพชะราช	ประธานกลุ่มโรงเรียนท่าข้าม	กรรมการ
๓.๔๓ นายสันชัย	เพชรไชโย	ประธานกลุ่มโรงเรียนดงขุย	กรรมการ
๓.๔๔ นายฤกษ์ชัย	นุติโยธิน	ประธานกลุ่มโรงเรียนเพชรวังโป่ง	กรรมการ
๓.๔๕ นายภัทรุช	อิมจันทร์	ประธานกลุ่มโรงเรียนลาดแค	กรรมการ
๓.๔๖ นายปณิธาน	อุดนัน	ประธานกลุ่มโรงเรียนท่ายางวังหิน	กรรมการ
๓.๔๗ นายณัฐพงษ์	อิมหิรัญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงขุยใต้	กรรมการ
๓.๔๘ นางณพัชฎ์ภา	ธราพรสวัสดิ์	ครูโรงเรียนบ้านสะเตียง	กรรมการ
๓.๔๙ นางมณฑิรา	อึ้งน้อย	ครูโรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	กรรมการ
๓.๕๐ นางสาวกุสุมา	แก้วกองทรัพย์	ครูโรงเรียนบ้าน กม. ๒	กรรมการ
๓.๕๑ นางทอกาญจน์	กลิ่นจันทร์	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการและเลขานุการ
๓.๕๒ นายฉัตรทพงศ์	เพชรบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๓ นางสาวกษนิภา	เกษมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๔ นางสาวสุชานันท์	สายเนตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๕ นางสาวอภิญญา	อาบสา	เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๖ นางสาวบังอร	สายคำหน่อ	เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๗ นางสาวอัมพร	สายคำยศ	เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๘ นางจิตติวรดา	มงคล	พนักงานบริการเอกสารทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๕๙ นางสาวสุดารัตน์	อ่อนวัน	เจ้าหน้าที่ธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะทำงานฝ่ายเลขานุการ

๔.๑ นายศุทธา	จักคาม	รอง ผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	หัวหน้าคณะทำงาน
๔.๒ นางทอกาญจน์	กลิ่นจันทร์	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	คณะทำงาน
๔.๓ นางสาวกษนิภา	เกษมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๔.๔ นางสาวสุชานันท์	สายเนตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๔.๕ นางสาวสุพัตรา	ทับยา	นักประชาสัมพันธ์	คณะทำงาน
๔.๖ นางสาวบังอร	สายคำหน่อ	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๔.๗ นางสาวอัมพร	สายคำยศ	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๔.๘ นางสาวอภิญญา	อาบสา	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๔.๙ นางจิตติวรดา	มงคล	พนักงานบริการเอกสารทั่วไป	คณะทำงาน
๔.๑๐ นางสาวสุดารัตน์	อ่อนวัน	เจ้าหน้าที่ธุรการ	คณะทำงาน
๔.๑๑ นายฉัตรทพงศ์	เพชรบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงานและเลขานุการ

